

Undervisning og utdanning ved Radiumhospitalet fra 1932 til 2020

RADHIST

Radiumhospitalets
historielag

Universitetstilknytning

- Radiumhospitalet har vært stert knyttet til utdanningsinstitusjoner helt siden oppstarten i 1932. Samarbeidet med Universitetet i Oslo (UiO) har ført til at mange leger har hatt deltidsengasjementer som professorer i medisinske fag.
- Andre yrkesgrupper som biologer, kjemikere og fysikere ved hospitalet og instituttet har også hatt professorater ved UiO og ved andre norske universiteter som Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet (NTNU) i Trondheim og Universitetet i Tromsø (UiT).
- Studenter for forskjellige fagdisipliner har vært på ekskursjoner og lengre studieopphold. Mange har tatt sin masteroppgave, doktorgrad eller spesialisering ved hospitalet. Noen av disse utdanningene vil bli omtalt nedenfor.

Legeutdanning

- Medisinske studenter har i alle år blitt undervist i kreftsykdommer ved Radiumhospitalet. Dette omfatter både forelesninger og praktisk opplæring på sengepostene.
- Spesialistutdanningen for kreftleger i Norge har for en stor del skjedd på Radiumhospitalet. Her får legene opplæring i behandlingen av de mange ulike krefttypene. Også mange som skal utdannes til andre typer legespesialister, vil i kortere perioder arbeide ved Radiumhospitalet i opplæringsøyemed.
- Etterutdanning eller spesialutdanning av leger som allerede er spesialister, skjer i stor grad ved Radiumhospitalet. Sykehuset har den nasjonale spisskompetansen innenfor mange fagområder og det er derfor naturlig at man har vært en drivende kraft i å spre ny kunnskap innen kreftbehandling.
- Opplæring innenfor forskning har vært viktig helt siden 1950-årene. Mange leger driver forskning ved siden av sitt pasientarbeid og svært mange medisinske doktorgrader har utgått fra forskningsmiljøene på Radiumhospitalet.

Sykepleiere

- Kreftpasienter er en gruppe pasienter som krever spesiell kompetanse på ulike områder. Når det gjelder sykepleie er det viktig at pasienten og pårørende møter personale med spesialisert kompetanse.
- Utdanningsprogrammer og forskning innen kreftsykepleie ble først etablert i USA og England i løpet 1970-årene. Ved Radiumhospitalet ble landets første ett-årige videreutdanning i kreftsykepleie startet opp i 1982 som en bedriftsintern utdanning.
- Først ved slutten av 1990-tallet gikk videreutdanningen i kreftsykepleie over fra å være en bedriftsintern utdanning ved sykehus til å bli videre-utdanningsprogrammer ved høgskoler og ble dermed ble finansiert via statsbudsjettet. Videreutdanningen i kreft-sykepleie er nå en del av masterprogrammet for sykepleiere og undervises ved flere universiteter og høgskoler.

Stråleterapeuter

- Stråleterapi ble mer teknisk komplisert samtidig som stråleterapikapasiteten ble økt i løpet av 1970-tallet. For å få kvalifiserte personale på strålemaskinene ble det rekruttert personale fra England, Sverige og Nederland. Disse ble her bare i en kortere periode, og det ble derfor på 1970-1980-tallet ansatt ingeniører som gjennomgikk et internkurs før de ble satt i arbeid på strålemaskinene.
- På begynnelsen av 1980-tallet ble det etablert en radiografutdanning for primært å dekke behovet for personale på røntgenavdelinger, men de ble også rekruttert til å jobbe på stråleterapiavdelinger. Utdanningen av personale uten spesialkompetanse tok store ressurser ved stråleterapiavdelingen, og det ble arbeidet for å etablere en egen utdanning ved Radiumhospitalet.
- Først i 1987 ble videreutdanning for stråleterapeuter godkjent som et prøveprosjekt etter initiativ fra høgskolestyret i Oslo og Akershus. Utdanningen var i begynnelsen en bedriftsintern utdanning, og det var stadig kontakt med Sosialdepartementet for å få utdanningen inn i det ordinære utdanningsprogrammet for radiografer. Først på slutten av 1990-tallet ble utdanningen godkjent og ble fra da finansiert via Statsbudsjettet.

Fysikere

- Den teknologiske utviklingen i stråleterapi på 1970-tallet førte også til stort behov for medisinske fysikere.
- I 1972 ble det etablert en egen linje på NTH for biomedisinsk teknikk etter initiativ fra blant annet biofysikkavdelingen ved Institutt for kreftforskning. Studenter fra denne linjen hadde studieopphold ved Radiumhospitalet, og mange tok hovedoppgaven her. Utdanningen var viktig for rekrutteringen av medisinske fysikere både til Radiumhospitalet og de andre stråleterapi-sentrene.
- Det har i de senere årene også vært et nært samarbeid med UiO. Mange medisinske fysikere har tatt sin utdanning og sine doktorgrader ved Fysisk institutt ved UiO.